

ALKUSANAT

Suomalais-englantilaisen lakkielen erikoissanakirjan tarpeellisuus on kansainvälisen yhteyksien lisääntymisen myötä tullut entistä ilmeisemmäksi. Oikeustiede on tulvillaan fakki-termejä, joita ei ole laajimmassakaan yleissanakirjoissa. Käännöstyötä vaikeuttavat lisäksi eri maiden oikeuskulttuurin sekä käsittejärjestelmien erot.

Tämä sanakirja on laadittu ensisijaisesti silmällä pitäen niitä, jotka kääntävät Suomen lainsäädäntöä ja oikeusjärjestelmää koskevaa aineistoa suomesta englanniksi. Sitä huolimatta, että sanakirjassa on erillinen englantilais-suomalainen osa, esimerkiksi Englannin tai Amerikan Yhdysvaltojen oikeudelle tyypillisiä termejä ei ole kuin poikkeuksellisesti. Sanakirjan englantilais-suomalainen osa laadittiin tietokoneella suomalais-englantilaisen osan varsinaiesten hakusanojen perusteella, ja sen tarkoitus on näin ollen toimia lähinnä hakemistona.

Eräissä tapauksissa vastineena on latinan-, ranskan- tai saksankielinen sana. Eriyisesti kansainvälisessä oikeudessa ranskalaisia termejä käytetään myös englanninkielisissä esityksissä. Toisaalta taas oikeuskulttuurien erilaisten kehitys on johtanut siihen, että englantilaisen juristin saatua ymmärtää eräitä käsitteitä parhaiten, jos hänelle esitetään latinan- tai saksankielinen termi.

Toimitusryön yhtenä lähtökohtana on ollut Y. J. Hakulisen suomalais-ruotsalais-saksalainen »Uusi lakikielen sanakirja» (Porvoo 1974). Toimitustyössä on muun muassa runsaasti käytetty Hakulisen sanakirjassa esitetyjä esimerkkilauseita. Hakulisen sanakirjaa on kuitenkin huomattavasti täydennetty oikeustieteen kehityksen mukanaan tuomilla termeillä. Toisaalta Hakulisen käyttämiä hakusanoja on eräiltä osin karjittu.

Sanakirjaa laatiessani olen turvautunut erityisesti Alfred Romanin toimittamaan teokseen »Wörterbuch der Rechts- und Wirtschaftssprache. Deutsch-Englisch» (München 1980). Käytössä on ollut myös muun muassa Raija Hurmeen, Riitta-Leena Malinin ja Olli Syväjojan »Uusi suomi-englanti suursanakirja» (Porvoo 1984) sekä Torild Backen, Anders Bruzeljuksen ja Erik Wängstedtin »Kortfärdad svensk-engelsk juridisk ordbok» (Lund 1973).

Tämä sanakirja pyrkii kattamaan suomalaisen oikeustieteen alaa niin laajasti kuin mahdollista. Se, missä oikeustieteen ja muiden alojen raja kulkee, jää hämäräksi. Sanakirjan käyttökelvopisuutta aiatellen oikeustieteen alaa tulkitaan laajasti. Käytännössähan tuskin mikään inhimillinen on oikeustieteelle vierasta. Tästä syystä hakusanoiksi on otettu eräitä termejä, jotka varsinaisesti kuuluisivat esimerkiksi talous- ja liike-elämän, tekniikan, valtiotieteen tai humanististen tieteiden sanakirjoihin.

Erikoisalan sanakirjojen tapaan tähänkään sanakirjaan ei ole johdonmukaisesti otettu yleiskieleen kuuluvia hakusanoja. Käyttäjältä näin ollen edellytetään vähintäänkin tyydyttävää englannin kielen taitoa.

Englanninkielisiä oikeustieteellisiä termejä sisältävää sanakirjaa laadittaessa suurin vaikeus on siinä, että englantilainen ja amerikkalainen (sekä tietyistä myös skotlantilainen, irlantilainen, australialainen, kanadalainen jne.) oikeus eroavat toisistaan. Samal-

© Matti Joutsen 1985

ISBN 951-0-13121-0

WSOY:n graafiset laitokset
Porvoo 1985

la termillä voi olla eri merkityssisältö eri maissa. Tässä sanakirjassa on otettu englantilainen oikeus ja kirjoitusasu lähtökohdiksi. Jos jokin termi on tyypillinen jonkin toisen maan järjestelmälle, siitä on huomautettu erikseen.

Sanakirjan oikovedoksia on lukeutut FT, VT Leena Lehto, jonka arvokkaat huomiot ovat vaikuttaneet tuntuvasti sanakirjan esitystekniikkaan ja sisältöön. Hänen työnsä on ollut merkittävä. Haluan lämpimästi kiittää häntä luovasta ja miellyttävästä yhteistyöstä.

Sanakirjan toimitustyön eri vaiheissa olen saanut tilaisuuden käydä mielenkiintoisia keskusteluja niin kääntämisestä, oikeustieteestä kuin monista muistakin aiheista useiden asiantuntijoiden kanssa. Haluan erityisesti kiittää Helsingin yliopiston rikosoikeuden emeritusprofessoria Inkeri Anttilaa sekä Helsingin yliopiston siviilioikeuden professoria Aulis Aarniota.

Sanakirjan eräs aikaisempi kehitysvaihe oli Oikeuspoliittisella tutkimuslaitoksella tehty ja Valtion painatuskeskuksen julkaisema »Juridikan ja hallinnon suomalais-englantilainen sanasto» (4. p., Helsinki 1983). Tutkimuslaitoksen johtajalle VTL Patrik Törnuddille kuuluu kiitos muun muassa siitä, että mainittu sanaston laatiminen oli mahdollista osittain virkatyönä.

Sanakirjan laatimista on tukenut Suomen Kulttuurirahaston Toivo Eklundin säätiö, mistä haluan lausua parhaat kiitokset.

Helsinki, 30.9.1985

Matti Joutsen
OTL, VTK, VT
valantehnyt kielenkääntäjä

FOREWORD

This dictionary is compiled for those faced with the problem of translating Finnish legal concepts into English. The totally different development of Anglo-Saxon and Scandinavian law has made it quite difficult to bridge the gap with even a modest degree of accuracy and brevity. It is hoped that this dictionary will help to fill a need which, along with Finland's increased contacts with the Anglo-Saxon world, has become all the more acute.

The English-Finnish section of this volume is intended to help the Finnish user, and not to serve as a separate dictionary. It is based on a computerized alphabetization of the main entries in the Finnish-English section. For this reason, many of the terms which are idiosyncratic to Anglo-Saxon law are not included.

The dictionary is based on Y. J. Hakulinen's Finnish-Swedish-German legal dictionary (Porvoo 1974), with a considerable number of additions. Alfred Roman's excellent »Wörterbuch der Rechts- und Wirtschaftssprache» (Munich 1980) has been of considerable assistance in the course of this work.

The manuscript has been read by Leena Lehto, Ph.D., LL.M., whose valuable comments have considerably influenced the construction and contents of this dictionary. Her contribution has been a significant one.

My thanks also go to the several experts with whom I have had the pleasure of consulting on the entries. I would especially wish to thank Inkeri Anttila, Professor Emeritus of Criminal Law, and Aulis Aarnio, Professor of Civil Law, both of the University of Helsinki.

This dictionary was preceded by a Finnish-English wordlist I prepared at the National Research Institute of Legal Policy. I would like to thank Director Patrik Törnudd for providing me with the facilities to start out on this work.

The work has been financed in part through a grant from the Toivo Eklund Foundation of the Cultural Fund of Finland.

Helsinki, 30 September 1985

Matti Joutsen
LL.Lic., M.Sc. (Pol.Sc.)
sworn translator

matters; (<i>luontoistutimessa</i>) assignment of actions	asiakirjatarkastusko seizure of documents
asiakas customer, client	asiakirjapäätös documentary evidence
asiakasalennus discount for customers, customer discount	asiakirjavalta (<i>valta laatia ja antaa asiakirjoja</i> ; <i>pros</i>) power of certification
asiakassahankinta canvassing, solicitation of customers, bringing of customers	asiakirjavirhokoko file
asiakasluettelo list of customers	asiakirjavirhomenen recording official, authenticating official
asiakassuhteet consumer credit, consumer financing, retail credit	asiakirjavirhemys document forgery
asiakasvakuutus consumer credit insurance	asiakirjavirhemys customer agreement
asiakaspalvelu service, after-sales service, customer service, client service	asiakumppanuus joint litigation
asiakaspiiri clientele, circle of customers, <i>kiinteä a.</i> fixed clientele, regular customers; <i>paikallinen a.</i> local clientele; <i>luovittava asiakaspiirissä</i> transfer one's clientele	asiakasittely examination (<i>t.</i> consideration) of the case
asiakasrahoitus account receivable	asialegitimaatio - asiavalutus
asiakasrahti credit account, (<i>am</i>) charge account	asiallinen <i>t.</i> (<i>adj</i>) material, objective, substantive, factual; business-like, matter-of-fact; <i>a.</i> toimivaltu jurisdiction over the subject matter, (<i>lat</i>) jurisdiction ratione materiae; <i>erityinen a.</i> oikeuspaikka special legal venue for the matter; <i>oikeusvoiman a.</i> ulottuvuus the objective extent of the legal force; <i>velan a. peruste</i> the material basis of the debt; <i>kanteen a. tukkiminen (asitakäyttö, pääastian käsittely)</i> examination of the case on the merits; <i>ortaa juttu asiallisesti tukittavaksi, ryhtyä juttu asialliseen käsittelyyn</i> begin to examine the case on the merits; <i>jättää kante asiallisesti tukimatta</i> dismiss a claim without examining it on the merits; <i>asiallisesti hyväksyttävä peruste</i> objectively justifiable grounds; <i>II. (subst.) -</i> asianosainen
asiakasrekisteri customer's acceptance, trade paper, private bill	asiallisuusobjektivi relating to substantive law content; <i>vrt.</i> <i>avoliaki</i>
asiakirja document, record; deed; act; instrument; <i>yksityinen, julkinen a.</i> private, public document; <i>asiakirjan julkisuus</i> publicity of a document; <i>asiakirjan salaminen</i> suppression of a document; <i>alkuperäinen a.</i> original document; <i>esittää a.</i> alkuperäisensä tai <i>oikeaksi todistettuna jäljennöksensä</i> present the original document or a certified copy; <i>vedotta, viitata asiakirjaan todistena</i> refer to a document as evidence; <i>todistaa asiakirjoilla</i> use documents as evidence; <i>oikea, väärä a.</i> genuine, falsified document; <i>selvittää kirjotusten vertailulla, onko a.</i> oikea vai väärä compare handwriting in order to ascertain whether or not a document is genuine; <i>asiakirjan vääräntäminen -</i> vääräntää; <i>saamisen perusteena oleva a.</i> the document upon which the claim is based; <i>jurin asiakirjat</i> the documents in the case; <i>liittää asiakirjoihin</i> add to the documents, insert in the files; <i>päätös merkitään asiakirjoihin</i> the decision shall be noted in the documents, the decision shall be recorded in the file (<i>vrt.</i> merkittä); <i>raikaista asiakirjain mukaan</i> decide on the basis of the documents; <i>asiakirjan esittämismuuttamisvelvollisuus</i> obligation to produce documentary evidence; <i>asiakirjan kuolettaminen</i> annulling of a document, invalidation of a document	
asiakirja-aineisto the documents, the documentary material	asiamiesohjeet agent's instructions
asiakirjalinen documentary; <i>a.</i> (<i>asiakirjoihin perustuva, kirjallinen</i>) todistelu documentary evidence	asiamiespakko obligation to use an agent (<i>t.</i> an attorney)
asiakirjamerkinä document notation	asiamiespakkio agent's fee, agent's commission
asiakirjaoikeudenkäynti proceedings restricted to documentary evidence, trial by the record	asiamiesseppä agency agreement
	asiamiesseppä agency relationship
	asiamiesseppä komission; <i>ortaa vastaan a.</i> accept a commission; <i>toimittua, täytdä a.</i> carry out a commission; <i>toimittua An antamat asiamiestehtävät</i> carry out the commission given by A
	asiamiesvaltuutus authorization to act as agent
	asiamiesvaltuutus advocate, lawyer; (<i>Brit</i>)

(<i>luontoistutustasiainajaja</i>) solicitor; (<i>Skotl.</i>) (<i>toimistoasiainajaja</i>) attorney, attorney-at-law, advocate, (<i>am</i>) attorney, attorney-at-law, counsellor, counsel; (<i>oikeudenkäyminein erikoistunut asiainajaja</i>) trial lawyer; (<i>Stomen Asianajajiliiton jäsen</i>) advocate, attorney, attorney-at-law, member of the Finnish Bar Association; <i>kättyä asiainajajan puoleen</i> consult a lawyer; <i>ortaa asiainajaja</i> retain a lawyer	barrister; (<i>Skotl.</i>) attorney, attorney-at-law, counsellor, counsel; (<i>oikeudenkäyminein erikoistunut asiainajaja</i>) trial lawyer; (<i>Stomen Asianajajiliiton jäsen</i>) advocate, attorney, attorney-at-law, member of the Finnish Bar Association; <i>kättyä asiainajajan puoleen</i> consult a lawyer; <i>ortaa asiainajaja</i> retain a lawyer
asianajajajankunta the bar, the legal profession	asianajajajankunta the bar, the legal profession
Asianajajaliitto (Suomen) the Finnish Bar Association; <i>erottaa asiainajajaliitosta</i> disbar	Asianajajaliitto (Suomen) the Finnish Bar Association; <i>erottaa asiainajajaliitosta</i> disbar
asianajajaluettelo list of attorneys, roll of attorneys	asianajajaluettelo list of attorneys, roll of attorneys
asianajajamonopoli monopoly of lawyers	asianajajamonopoli monopoly of lawyers
asianajajanimitys title of attorney-at-law	asianajajanimitys title of attorney-at-law
asianajajapakko mandatory representation by an attorney-at-law	asianajajapakko mandatory representation by an attorney-at-law
asianajajatapan hyvä a. professional ethics (among lawyers)	asianajajatapan hyvä a. professional ethics (among lawyers)
asianajajayhdistys association of lawyers, lawyers' association	asianajajayhdistys association of lawyers, lawyers' association
asianajaja pleading, advocacy	asianajaja pleading, advocacy
asianajajokulut legal expenses	asianajajokulut legal expenses
asianajajolasku attorney's bill	asianajajolasku attorney's bill
asianajajotoimisto law office, law firm	asianajajotoimisto law office, law firm
asianajajovaltakirja power of attorney for legal proceedings; <i>avoin a.</i> unlimited power of attorney	asianajajovaltakirja power of attorney for legal proceedings; <i>avoin a.</i> unlimited power of attorney
asianajaja circumstance; fact; <i>lieventävä, raskauttava a.</i> (seikka) mitigating, aggravating circumstances; <i>jos asianthaarai ovat erittäin lieventäviä</i> if the circumstances are very mitigating; <i>erittäin raskauttavan asianthaarain välillä</i> under very aggravating circumstances; <i>jos on sellaisia asiantaaraja, jotka osoittavat, että</i> if there are circumstances that show that; <i>asianthaaraisia tilinnee, asiantaarai osoittavat</i> the circumstances show; <i>huomioon otteen kaikki jutussa tilinneeet asiantaarai (seikat)</i> considering all the circumstances which have become evident in the case; <i>ellevät asiantaarai muuta osolia (ellet asiantaaraisia muuta johdu)</i> unless the circumstances demonstrate (<i>t.</i> indicate) otherwise; <i>asianthaaraisia voidaan päätellä</i> it can be deduced from the circumstances; <i>jos asiantaarai antavat siihen aiheita</i> if called for by the circumstances; <i>asiantaaroihin nähden (katsoen)</i> in the light of the circumstances; <i>asianhaarain mukaan (kussakin tapauksessa)</i> in accordance with (<i>t.</i> in the light of) the circumstances; <i>asiantaarain mukaisesti (perusteella)</i> olettaa assume in accordance with the circumstances	asianajaja circumstance; fact; <i>lieventävä, raskauttava a.</i> (seikka) mitigating, aggravating circumstances; <i>jos asianthaarai ovat erittäin lieventäviä</i> if the circumstances are very mitigating; <i>erittäin raskauttavan asianthaarain välillä</i> under very aggravating circumstances; <i>jos on sellaisia asiantaaraja, jotka osoittavat, että</i> if there are circumstances that show that; <i>asianthaaraisia tilinnee, asiantaarai osoittavat</i> the circumstances show; <i>huomioon otteen kaikki jutussa tilinneeet asiantaarai (seikat)</i> considering all the circumstances which have become evident in the case; <i>ellevät asiantaarai muuta osolia (ellet asiantaaraisia muuta johdu)</i> unless the circumstances demonstrate (<i>t.</i> indicate) otherwise; <i>asianthaaraisia voidaan päätellä</i> it can be deduced from the circumstances; <i>jos asiantaarai antavat siihen aiheita</i> if called for by the circumstances; <i>asiantaaroihin nähden (katsoen)</i> in the light of the circumstances; <i>asianhaarain mukaan (kussakin tapauksessa)</i> in accordance with (<i>t.</i> in the light of) the circumstances; <i>asiantaarain mukaisesti (perusteella)</i> olettaa assume in accordance with the circumstances
asianajaja the circumstances; case; <i>jos hän asiantalidan tultien hyväksyisi ohjeista</i>	asianajaja the circumstances; case; <i>jos hän asiantalidan tultien hyväksyisi ohjeista</i>
poikkeaminen if he would accept the deviation from the instructions had he known the circumstances; <i>vaikellinen a.</i> misleading circumstance, false circumstance; <i>todellisen asiantalidan väärästäminen tai salaaminen</i> misrepresentation or concealing of the true set of circumstances	poikkeaminen if he would accept the deviation from the instructions had he known the circumstances; <i>vaikellinen a.</i> misleading circumstance, false circumstance; <i>todellisen asiantalidan väärästäminen tai salaaminen</i> misrepresentation or concealing of the true set of circumstances
asianomukainen pertinent, proper, suitable, appropriate; <i>ryhtyä välttämään asianomukkaita toimenpiteisiin (voroitimiini)</i> take the proper measures in the interim; <i>asianomukaisessa (oikeassa) järjestyksessä</i> in the proper order; <i>in due order asianomukaisessa (oikeassa) muodossa</i> in the proper form	asianomukainen pertinent, proper, suitable, appropriate; <i>ryhtyä välttämään asianomukkaita toimenpiteisiin (voroitimiini)</i> take the proper measures in the interim; <i>asianomukaisessa (oikeassa) järjestyksessä</i> in the proper order; <i>in due order asianomukaisessa (oikeassa) muodossa</i> in the proper form
asianomukaisesti appropriately, duly, properly, in the appropriate manner; <i>saatava on a.</i> valvottu konkurssissa the claim has been duly secured in the bankruptcy proceedings; <i>saada velkkiraja takaisin a.</i> kuitattuna have a promissory note returned with the payment duly noted	asianomukaisesti appropriately, duly, properly, in the appropriate manner; <i>saatava on a.</i> valvottu konkurssissa the claim has been duly secured in the bankruptcy proceedings; <i>saada velkkiraja takaisin a.</i> kuitattuna have a promissory note returned with the payment duly noted
asianomainen proper, competent; <i>a.</i> viranomaisen the competent authority, the proper authority; <i>a.</i> tarkastaja the competent inspector; <i>a.</i> henkilö the proper person; <i>asianomaisen myötävaikutus</i> with the co-operation of the person in question; <i>asianomaisen laskun on account of the person in question; kaikille asianomaisille</i> to all concerned; <i>asianomaisessa (oikeassa) järjestyksessä</i> in the proper order; <i>in due order; ilman asianomukaisia lupaa</i> without the proper permission (<i>t.</i> authorization)	asianomainen proper, competent; <i>a.</i> viranomaisen the competent authority, the proper authority; <i>a.</i> tarkastaja the competent inspector; <i>a.</i> henkilö the proper person; <i>asianomaisen myötävaikutus</i> with the co-operation of the person in question; <i>asianomaisen laskun on account of the person in question; kaikille asianomaisille</i> to all concerned; <i>asianomaisessa (oikeassa) järjestyksessä</i> in the proper order; <i>in due order; ilman asianomukaisia lupaa</i> without the proper permission (<i>t.</i> authorization)
asianomistaja (rikkospros.) complainant; injured party, authorized petitioner; <i>asianomistajan syyteoikeus</i> the complainant's right of prosecution; <i>a.</i> on ilmoittanut rikoksen syyteeseen pantavaksi the complainant has reported the offence for prosecution; <i>händä on jutussa kuultu asianomistajana</i> he has been heard in the case as a complainant	asianomistaja (rikkospros.) complainant; injured party, authorized petitioner; <i>asianomistajan syyteoikeus</i> the complainant's right of prosecution; <i>a.</i> on ilmoittanut rikoksen syyteeseen pantavaksi the complainant has reported the offence for prosecution; <i>händä on jutussa kuultu asianomistajana</i> he has been heard in the case as a complainant
asianomistajajarkos complainant offence	asianomistajajarkos complainant offence
asianomismi material norm	asianomismi material norm
asianomisen party, litigant; interested party; <i>asianomaisen keskustelu</i> presentation of claims, charges and response at the beginning of a trial, exchange of pleadings; <i>asianomaisen kuulustelu</i> interrogation of a party; <i>oikeudenkäyntiin</i> become a party in a lawsuit; <i>asianomaisen asema</i> position of a party	asianomisen party, litigant; interested party; <i>asianomaisen keskustelu</i> presentation of claims, charges and response at the beginning of a trial, exchange of pleadings; <i>asianomaisen kuulustelu</i> interrogation of a party; <i>oikeudenkäyntiin</i> become a party in a lawsuit; <i>asianomaisen asema</i> position of a party
asianomisasema position of party, party position, party status	asianomisasema position of party, party position, party status
asianomaisetu party benefit	asianomaisetu party benefit
asianomaiskelpoinen capable of being a party in a lawsuit	asianomaiskelpoinen capable of being a party in a lawsuit
asianomaiskelpoisuus standing	asianomaiskelpoisuus standing
asianomaiskäsiste muodollinen a. formal concept of a party	asianomaiskäsiste muodollinen a. formal concept of a party
asianomaisittiyntä jönder	asianomaisittiyntä jönder
asianomaispetos prevarication by a party	asianomaispetos prevarication by a party

oikeamielinen righteous, upright
oikeamielisyys righteousness
oikeamuotoinen (*oikeassa muodossa tehty*, *pääretty*) correct as to form, in the proper form, in due form
oikeamääräinen in the proper amount
oikeamuuoloimen right-hand; *ajoradan* *o. reuna* the right-hand edge of the roadway; *o. liikenne* right-hand traffic
oikeaperäinen authentic
oikeaperäisyys authenticity
oikeassantoinen legally obtained, legally acquired
oikeellinen authentic, legally valid; competent
oikeellisuus authenticity, validity; competence, competency; correctness, truth, verity; *hukinnan* *o.* correctness of the interpretation; *huomioistumin* *o.* (*pattevyys*) the competence of the court
oikein *on* *o. ja kohuillista* it is just and proper; *testamentti on o. valvottu* the will has been properly proven (*t. probated*); *o. tehty* (*oikea*) *suoritus* proper performance; *näytillä olevansa* *o. valtuutettu* appears to be properly (*t. duly*) authorised
oikeisto the Right, the right wing; the conservatives
oikeistohallitus right-wing government, rightist government
oikeistopuolue right-wing party
oikeistolinen juridical, judicial; forensic; legal, in law, de jure; *o. etu* legal benefit; *o. käsitys* *kanala* judicial opinion, legal point of view; *asian* *o. ja tosiasiallinen puoli* the legal and factual side of the matter; *o. merkitys* (*relevanssi*) legal relevance, judicial relevance; *sanan oikeudellisessa merkityksessä* in the legal sense of the word; *o. toimikelpoisuus* legal competence; *o. yhdenvertaisuus* legal equality; *o. epävarmuus* legal uncertainty; *o. peruste* (*oikeusperuste*) legal basis, cause in law; *oikeudellisia syistä* for reasons of law; *o. asema* — oikeusasema; *o. osasto* legal department; *o. jaotus* judicial subdivision, legal classification; *o. menettely* judicial procedure; *o. muoto* judicial form, legal form; *o. seuramus* legal consequence; *o. seuraus* — oikeusseuraus; *oikeudellista tietä* (*oikeustietä*) through recourse to the law, through legal action; *o. vähimmäistaso* minimum legal standard; *o. erehdys* (*oikeusero*) *oikeuden erehdys*) judicial error, misconception of the law; *o. argumentointi* legal arguments, legal submissions; *o. neuvoita* legal advice, legal counsel
oikeudellisesti judicially; legally; *o. merkityksellisen* legally relevant, relevant in law; *o. merkityksetön* legally irrelevant, irrelevant in law; *o. merkityksellisen tita* (*esim. alaikäisyys, mielentilakausus*) legally

relevant status, legally relevant condition; *o. sitova* legally binding, binding in law; *o. pätevä* legally valid, valid in law, sufficient in law, good in law; *o. velvollinen* legally obligated
oikeudenala (*vastak. poliittikan alaa*) field of law
oikeudenala branch of jurisdiction; vrt. oikeusala
oikeudensiträ search for justice
oikeudenhaara — oikeusala
oikeudenhaltija assign, assignee, holder of a right
oikeudenhoito administration of justice, judicial care; *vapaahoito*
oikeudenhoito hakemuslainkäyttö
oikeudenhoitoelin judicial organ, judicial body
oikeudenhoitovaltio judicial authority
oikeuden istunto court session
oikeudenkäymiskaari Code of (Judicial) Procedure, Procedural Code
oikeudenkäynti trial; judicial proceeding, legal proceedings; *litigatio*; *aloittaa* *o.* start legal proceedings, take legal action (against someone); *oikeudenkäynnin edellytykset* procedural requirement; *oikeudenkäynnin este* (*edellytyksen puuttuminen*) impediment to an action, bar of trial; *oikeudenkäynnin aikana* in the course of a trial; *oikeudenkäynnin alkua* in vaiheissa in all stages of a trial; (*asiansaajan*) *vastapuoli* *oikeudenkäynnissä* opposing party, the other side, party opposed, the adverse party; *o. (menettely)* *aloitkudessa, hovioikeudessa, korkeimmassa oikeudessa* procedure in the lower court, in the court of appeal, in the Supreme Court
oikeudenkäynnin julkisuus publicity of proceedings; *oikeudenkäynnin peruste* cause of action; *oikeudenkäynnin väärinkäyttämisen* abuse of process
oikeudenkäyntiaika time of a court session
oikeudenkäyntialue trial materials; trial documents; *oikeudenkäyntialueiston hankkiminen* obtaining of trial materials; production of documents
oikeudenkäyntialoitte initiative for a trial
oikeudenkäyntialupalaaminen legal counsel; legal assistance
oikeudenkäyntiasia (*oikeusasia, -juttu*) legal dispute, litigation, law case, cause
oikeudenkäyntiasiakirja trial document; *oikeudenkäyntiasiakirjat* (*pl.*) trial documents, case records
oikeudenkäyntiasianties attorney; *käytännä* *oikeudenkäyntiasiantiesistä* rely on an attorney; be represented by an attorney; *oikeudenkäyntiasiantiesinä saa olla* (*toimint*) *vain se, joka* only a person who... can act (*t. serve*) as an attorney
oikeudenkäyntiasiansosien party, litigant, party, party to an action, party to a suit, litigating party, party to litigation, party to the proceedings
oikeudenkäyntiavustaja trial counsel, counsel,

legal counsel
oikeudenkäyntiedustaja attorney, trial representative, representative at a trial
oikeudenkäyntiedustus representation at a trial
oikeudenkäyntien procedural benefit
oikeudenkäyntijärjestys code of procedure, rules of procedure; course of legal proceedings
oikeudenkäyntikeelpoimen capable of conducting legal proceedings, fit to plead
oikeudenkäyntikeelpoisuus capacity to conduct legal proceedings, fitness to plead
oikeudenkäyntikirje *leimä* brief, written pleading
oikeudenkäyntikulut, *-kustannukset* litigation expenses, legal expenses, costs, trial costs, court costs, legal costs, costs of an action
oikeudenkäyntikuluvaraus security for costs of action, (*lat.*) *cautio* *judicatum solvi*
oikeudenkäyntikysymys procedural question
oikeudenkäyntilaitos judicial system
oikeudenkäyntilaji type of procedure
oikeudenkäyntilaki code of (judicial) procedure
oikeudenkäyntimaksu general fee for court proceedings
oikeudenkäyntimenettely proceedings, procedure, legal proceedings, legal process; *rikkoslain* *o. siviililain* *o.* civil proceedings, criminal procedure
oikeudenkäyntimono type of procedure
oikeudenkäyntipäivä trial day, trial date
oikeudenkäyntiselostus report of proceedings, report of a trial
oikeudenkäyntisubjekt procedural subject, subject of proceedings
oikeudenkäyntisääntö procedural rule
oikeudenkäyntilite legal process, recourse to law, litigation; *oikeudenkäyntilite* through recourse to law, through resort to the courts
oikeudenkäyntitasaus court session
oikeudenkäyntitoimi step in the proceedings; pleading
oikeudenkäyntiuudistus procedural reform
oikeudenkäyntivalta (*oikeus käyttää kantajan tai vastajan puhevaltaa erityisesti ns. muodollisena asiansaajana, omassa nimessään toisen oikeuksien varjelijamiseksi*) authority to conduct litigation, right to sue; vrt. *puhevalta*
oikeudenkäyntivalta *oikeudenkäyntivalta*) power of attorney for legal proceedings, authority to represent a party in an action, warrant to sue and defend
oikeudenkäyntivaltuutus authorization to represent a party in an action
oikeudenkäyntivirre error of procedure, procedural error
oikeudenkäyntiväite plea, defence plea, procedural defence, objection, demurrer
oikeudenkäyntö (*lainkäyntö*) jurisdiction, administration of justice, judicature; adjudication; application of law; (*kystrisyisen oikeuden käyttäminen*) exercise of a right

oikeudenkäyntöalue (*lainkäyntöalue*) jurisdiction
oikeudenkäyntiasia judicial matter, adjudicatory matter
oikeudenkäyntielin judicial body, judicial organ, adjudicatory body, adjudicatory organ
oikeudenkäyntihallinto (*huomioistumin* *organisaatoriset* *isvahallintotohtavat* *käsitävä*) administration of the courts
oikeudenkäyntivaltio jurisdiction, judicial power
oikeudenloukkauks infringement, encroachment, trespass, delict, violation, violation of the law, legal offence; *se, John* *o. kohdistuu* (*loukkari*) the injured party, the wronged party
oikeudenloukkauksväite plea of infringement of rights
oikeudenloukkauksväitteestä *luopuminen* waiver of a plea of infringement of rights
oikeudenluovutus assignment of a right, transfer of title
oikeudenmenetyks loss of a right, forfeiture of right, lapse of a right, lapse of title; *aiheuttaa oikeudenmenetyks* (*ta*) cause a loss of a right; *kärsiä oikeudenmenetyks* (*ta*) suffer a loss of a right
oikeudenmukainen just, fair; righteous; rightful; equitable
oikeudenmukaisuus justness, fairness; justice
oikeudenmukaisuusperiaate principle of justice
oikeudenmuutos alteration of rights
oikeudenmuutos appearance of a legal position, ostensible existence of a right, prima facie entitlement; *o. ja todellinen oikeus* prima facie and actual entitlement; *oikeudenmuutoksen* *suojaa* protection of a prima facie entitlement
oikeudenomistaja assignee, assign, holder of title, title-holder; beneficiary; successor, legal successor, successor in title; vrt. *oikeudenhaltija*, *oikeusseuraaja*
oikeudenpalvelija bailiff, court usher, court attendant
oikeuden puhejohtaja presiding judge
oikeuden pöytäkirja court record, court protocol
oikeudenrajotus limitation of a right, restriction on a right, qualification of a right
oikeuden saaja party acquiring a right, acquirer of a right
oikeudensuojitus restriction of a right
oikeudentunto sense of justice, sense of what is right and wrong
oikeuden uudistus (*lainmuutos*) legal reform; *oikeudenvalvoja* protector of a right, overseer of a right
oikeudenvastainen unlawful, illegal, illicit, contrary to law; *o. menettely* unlawful procedure; injustice; *o. teko* unlawful act, illegal act, illicit act; *o. lainmityönti* unlawful omission
oikeudenvastaisuus unlawfulness, illegality, illicitness; illegal act; *oikeudenvastaisuuden*

assignment oikeussiirto	siirtäminen toisen kannettavaksi)
assignment osotus	assumption of power valtaantu
assignment cessio (siirto)	assurance vakuutus
assignment maksuositus	assure taata
assignment määrääminen	assure vakuuttaa
assignment luovutus	assurer vakuuttaja
assignment kohdentaminen	assunder hajalle
assignment assignaatio	asylum asyyl
assignment luovutusotimi	asylum turvapaikka
assignment in blank avosiirto	asylum hotiolo, hotiolaitos
assignment of a debt velansirto	asylum turvapaikkaoikeus
assignment of assets omaisuuden siirto	atone sovittaa
assignment of patent patentiluoovutus	atoneimenn sovittaminen
assignment of risk vastuuksioitus	attach liittää
assignor valtuuttaja	attach ulosmittaa
assignor luovuttaja	attach takavarikoida (panna, ottaa takavarikkoon)
assignor siirtäjä, maksuosituksen antaja	attach pitää, takavarikoida
assimilate omaksua	attach ohistaa
assimilation omaksuminen	attachability ulosmittauskelpoisuus
assist avustaa	attachable takavarikkokeipoinen
assistance avustus	attaché atlasen
assistance apu	attached ohainen
assistance avunanto	attached goods takavarikkotavara
assistance avustaminen	attache for cultural relations kulttuuriatases, -avustaja
assistance agreement avustussopimus	attache lähetystäväustaja
assistant assistentti	attacher takavarikkotila
assistant apulais-	attaching creditor ulosmittausvelkoja
assistant apulais-	attaching party takavarikkotila
assistant avustaja	attachment takavarikko
assistant amanuenssi	attachment ulosmittaus
assistant apulainen	attachment takavarikkokotimennepide
assistant cashier apulaiskassanhoitaja	attachment takavarikkojoiminen, -ni
assistant guardian apuhohjoja	attachment takavarikkoonotto
assistant judge apu(la)s(tuomari	attachment takavarikkoonpano
assistant nurse apuhoitaja	attack hyökkäys
assistant official apulaisvirkamies	attack hyökkää
assistant professor apulaisprofessori	attaacker hyökkäjä
associate apulais-	attan saavuttaa
associate yhtiökumppani	attainment of profits voitonsaanti
associate apujäsen	attempt yritys
associate apulainen	attempt yritys (teon)
associated company sisaryhtiö	attend saapuville, saapuville olla saapuville
associate lawyer avustava lakimies	attendance läsnäolo (asiainosaisten, todistajien)
associate member liittymäjäsen	attendance osanotto (osallistuminen)
associate member ulkojäsen	attendant hoitaja
associate professor apulaisprofessori	attest todistaa
association yhteenliittyminen	attestation todistaminen
association yhteisö	attestation clause todistajaklausuuli
association yhdistyminen	attitude asenne
association yhdistys	attitude suhtautuminen
association mark yhdistysmerkki	attitude survey mielipidetutkimus
assume olettaa	attorney asianmes
assume edellyttää	attorney oikeudenkäynninedustaja
assume olettamuksellinen	attorney oikeudenkäyntivaltuutettu
assumed name salanimi	attorney oikeudenkäyntiasiamies
assumption oletaminen	attorney asianajaja, edustaja
assumption of debt velan omaksotto	attract houkuttaa
assumption of loss tappionsiirto (tappion	

attracting houkuttelu	authorization oikeutus
attributable syyksillettävä	authorization lupa
attribution imputaatio	authorization hyväksyminen
attrition syyksilukeminen	authorization in blank avovalluutus
action huutokauppa	authorize auktorisoida
auctioneer huutokaupantomittaja	authorize valtuuttaa
auction proceeds huutokaupparavat (pl.)	authorize oikeuttaa
audit tarkistaminen, tarkistus	authorized agent kauppaedustaja
audit tilintarkastus	authorized agent valtuutettu
auditor tarkastaja	authorized capital toimintapääoma
auditor tilintarkastaja	authorized petitioner asianomistaja (rikkospro.)
auditor revisori	authorizing luvanta
auditors' report tarkastuskertomus	author-publisher agreement kustannussopimus
auditor's report tilintarkastuskertomus	author's copy vapaa-kappale
audit report tilintarkastuskertomus	autocracy auktoratia
augment kartuttaa	autocracy yksinvalta
antiarctic confession salarippi	autocracy yksinvaltu
antarchy autarkia	autocratic itsevaltu
antarchy omavaraistalous	autocratic autokratinen
authentic todellinen	autocratic autokratinen
authentic odemperäinen	autocratic cash dispenser pankkiautomaatti
authentic oikeaperäinen	automatic teller pankkiautomaatti
authentic oikeellinen	automatic teller raha-automaatti
authentic autentinen	automation konellistaminen
authenticated todentaa	autonomous autonomia
authenticated oikeaksi todistettu	autonomous itsehallinnollinen
authenticating official asiakirjavieranomaisen	autonomous omassääntöinen
authentication oikeaksi todistaminen	autonomous area itsehallinnollisuus
authenticity oikeaperäisyys	autonomous corporation itsehallintoyhdyskunta
authenticity todentäisyys	autonomy autonomia
authenticity autenttisuus	autonomy itsenäisyys
author aiheuttaja	autonomy itsehallinto
author laatija	autopsy ruumiinavaus
author auktori	autumn session syysistunto
author tekijä	autumn term syysistunto
authoritarian hallitusvaltainen	auxiliary member apujäsen (virka)
authoritarian johtajavaltainen	auxiliary member jäsenen
authoritarian autoritaarinen	auxiliary personnel apuhenkilökunta, -henkilöstö
authoritative määrävä	auxiliary personnel apuväkeä (pankkitilille maksetun erän)
authoritative auktoritatiivinen	available käytettävissä oleva
authorities virkavaltu	available tilkennä
authority arvovaltu	available funds käytötavarat (pl.)
authority valtuutus	average haverivahinko
authority vieranomaisen	average haveri
authority prok(u)ra	average keskiarvo
authority ratkaisuvaltu	average keskiarvo
authority oikeute (oikeuteen sisältyvä)	average adjuster merivahingonlaskija
authority toimivaltu	average adjustment dispensa
authority valta	average adjustment merivahingon selvitys
authority valtuutus	average compensation haverimaksu
authority auktoriteetti	average contribution haverrimaksu
authority määräysvalta	average loss keskivahinko
authority käsivaltu	average mortality keskimääräiskuoletisuus
authorization kelpuutus	average party haverirosakas
authorization valtuuttaminen	average speed keskinopeus
authorization valtuutus	average statement dispensa
authorization toimilupa	
authorization valtuus	
authorization oikeuttaminen	